

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache

judcători – Ghenadie Nicolaev și Petru Moraru,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Ruslan Dobrioglo în numele inculpatului Fedosei Mihail, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cimișlia din 30 septembrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Fedosei Mihail Constantin, născut la 12 februarie 1982, originar și domiciliat în or. Cimișlia, str. Bucovina, 21

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.07.2015 – 30.09.2015;

Instanța de apel: 26.10.2015 – 26.11.2015;

Instanța de recurs: 10.02.2016 – 06.04.2016.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 30 septembrie 2015, **Fedosei Mihail Constantin** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani.

Acțiunea civilă a fost admisă, cu dispunerea încasării din contul lui Fedosei Mihail în beneficiul lui Gasan Victor a sumei de 1 636, 53 lei cu titlu de prejudiciu material; 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 2 500 lei – cheltuieli pentru asistența juridică acordată.

1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Fedosei Mihail, este învinuit în aceea că la 07.01.2015, în jurul orelor 21:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se pe strada Petru Zadnipru din or. Cimișlia, lângă gospodăria cet. Ciobanu Victor Ion, a inițiat o ceartă cu cet. Gasan Victor Stepan, a.n. 1984, locuitor al or. Cimișlia, numindu-1 cu cuvinte necenzurate, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, care prin conținutul acțiunilor se deosebeau printr-un cinism și obrăznicie deosebită,

pe parcursul căreia l-a lovit cu pumnul în față în urma cărui fapt, Gasan a căzut jos în stradă, și a continuat să-l lovească cu picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i leziuni corporale sub formă de hemoragie subconjunctivă a ochiului drept, comotie cerebrală, echimoze, excoriații, ce duc la dereglarea sănătății pe o perioadă scurtă de timp - de la 6 pînă la 21 zile și se califică ca vătămare corporală ușoară.

Potrivit învinuirii, acțiunile lui Fedosei Mihail au fost încadrate juridic în prevederile art. 287 alin. (1) Cod penal, huliganism, *adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită.*

2. Nefiind de acord cu sentința nominalizată, împotriva acesteia au declarat apeluri:

➤ **Procurorul**, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărîri în acea parte prin care în privința inculpatului să fie excluse prevederile art. 90 Cod penal.

În argumentarea apelului a indicat că prima instanță la pronunțarea sentinței nu a ținut cont de gradul pericolului social al infracțiunii comise, circumstanțele cauzei, motivele săvîrșirii acesteia, personalitatea inculpatului și anume, că potrivit caracteristicii eliberate de primăria or. Cimișlia, Fedosei Mihail se caracterizează ca o persoană în privința căreia la IP Cimișlia au parvenit mai multe cereri și plîngeri din partea cetățenilor.

Potrivit informației parvenite de la Centrul Informativ al MAI, Fedosei Mihail anterior a mai fost judecat și anume la: 14.01.1999 prin sentința Judecătoriei Cimișlia, în baza art. 119 alin. (1) CP (red. 1963) 2 ani privațiune de libertate, în baza art. 42 CP - termen de probă 2 ani; 23.06.2003 prin sentința Judecătoriei Cimișlia, în baza art. 119 alin. (1) CP (red. 1963) 2 ani privațiune de libertate, în baza art. 40 CP - 3 ani privațiune de libertate, în temeiul art. 1 al Legii privind amnistia, absolvit de pedeapsa stabilită; 11.11.2011 prin sentința Judecătoriei Cimișlia în baza art. 264/1 alin. (3) CP - 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar pe cauza penală nr. 2012400064 a fost încetată urmărirea penală la 11.04.2012 în baza art. 109 CP - împăcarea părților.

Conform pct. 18 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 19.06.2006 Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, reieșind din principiul individualizării pedepsei și potrivit prevederilor art. 75-78 CP, instanțele judecătorești în toate cazurile vor aplica o pedeapsă echitabilă, ținînd cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, acuzatorul de stat a concluzionat că prima instanță a stabilit o pedeapsă prea blîndă inculpatului Fedosei Mihail;

➤ **inculpatul Fedosei Mihail**, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie dispusă achitarea sa, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În argumentarea apelului a invocat că conform Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 19.06.2006 cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, ordinea publică înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a instituțiilor de stat și publice. Încălcarea grosolană a ordinii publice ce exprimă o vădită lipsă de respect se consideră săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosire a onoarei și demnității persoanei, încălcarea îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărnicierea activităților de masă, suspendare temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc.

Prin exprimarea unei vădite lipse de respect față de societate se au în vedere acțiunile evidente ce ating interesele legitime ale unui grup ori chiar ale unei persoane care se află la locul infracțiunii (proferarea de expresii indecente, efectuarea de gesturi obscene etc.)

În practica sa, instanțele judecătorești nu trebuie să admită interpretarea extensivă a noțiunii de huliganism pasibil de pedeapsă, pentru a fi excluse cazurile de tragere la răspundere penală a persoanelor vinovate de un huliganism nu prea grav sau de fapte neînsemnate, care atrag răspunderea administrativă.

În situația în care atît partea vătămată, martorii oculari, cît și inculpatul declară că bătaia a durat nu mai mult de 5-10 minute, pe care nu a observat-o nimeni, consideră că acțiunile sale urmează a fi calificate ca acțiuni care au încălcat îndelungat și insistent ordinea publică.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, apelul declarat de inculpatul Fedosei Mihail a fost respins ca nefondat, iar apelul declarat de procuror a fost admis, casată parțial sentința, în latura penală, cu pronunțarea unei noi hotărîri în acea parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Fedosei Mihail a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute fără modificări.

4. Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a subliniat că prima instanță în partea descriptivă a sentinței nu a stabilit fapta incriminată și vinovăția lui Mihail Fedosei, limitîndu-se la descrierea învinuirii înaintate acestuia, dar nu la descrierea faptei incriminate, considerată ca fiind dovedită, indicîndu-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, după cum prevede art. 394 alin. (1) Cod de procedură penală. Astfel, instanța de apel a constatat că, Fedosei Mihail, este învinuit în aceea că la 07.01.2015, în jurul orelor 21:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflîndu-se pe strada Petru Zadnipru din or. Cimișlia, lîngă gospodăria cet. Ciobanu Victor Ion, a inițiat o ceartă cu cet. Gasan Victor Stepan, a.n. 1984, locuitor al or. Cimișlia, numindu-l cu cuvinte necenzurate, încălcînd grosolan ordinea publică și exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, care prin conținutul acțiunilor se deosebeau printr-un cinism și obrăznicie deosebită, pe parcursul căreia l-a lovit cu pumnul în față în urma cărui fapt, Gasan a căzut jos în stradă, și a continuat să-l lovească cu picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzîndu-i leziuni corporale sub formă de hemoragie subconjunctivă a ochiului drept, comoție cerebrală, echimoze, excoriații, ce

duc la dereglarea sănătății pe o perioadă scurtă de timp - de la 6 până la 21 zile și se califică ca vătămare corporală ușoară.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a constatat că, vinovăția inculpatului Fedosei Mihail a fost dovedită pe deplin prin declarațiile părții vătămate Gasan Victor, completate de declarațiile martorilor Rusu Ala și Rusu Constantin, care au indicat la starea în care Gasan Victor a fost adus acasă de către Fedosei Mihail și Ciobanu Victor. Declarațiile au fost depuse sub jurământ, fiind avertizați de răspundere penală pentru declarații false, mai mult ca atât, declarațiile lor sunt confirmate prin probele materiale administrate pe cauză, ce se completează reciproc.

La individualizarea și stabilirea pedepsei inculpatului Fedosei Mihail, instanța de apel a ținut cont de circumstanțele comiterii infracțiunii, de caracterul social-periculos al faptei și a urmărilor ei, de personalitatea inculpatului, și anume că, potrivit caracteristicii eliberate de primăria or. Cimișlia, Fedosei Mihail se caracterizează ca o persoană în privința căreia la IP Cimișlia au parvenit mai multe cereri și plângeri din partea cetățenilor.

În afară de aceasta, intentarea în privința lui Fedosei Mihail a cauzei penale în legătură cu comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, care s-a soldat cu încetarea urmăririi penale în legătură cu împăcarea părților, de asemenea îl caracterizează ca o persoană violentă.

Potrivit informației parvenite de la Centrul Informativ al MAI, Fedosei Mihail anterior a mai fost judecat și anume la: 14.01.1999 prin sentința Judecătorei Cimișlia, în baza art. 119 alin. (1) CP (red. 1963) 2 ani privațiune de libertate, în baza art. 42 CP - termen de probă 2 ani; 23.06.2003 prin sentința Judecătorei Cimișlia, în baza art. 119 alin. (1) CP (red. 1963) 2 ani privațiune de libertate, în baza art. 40 CP - 3 ani privațiune de libertate, în temeiul art. 1 al Legii privind amnistia, absolvit de pedeapsa stabilită; 11.11.2011 prin sentința Judecătorei Cimișlia în baza art. 264/1 alin. (3) CP - 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar pe cauza penală nr. 2012400064 a fost încetată urmărirea penală la 11.04.2012 în baza art. 109 CP - împăcarea părților.

Mai mult ca atât, unul din momente ce îl caracterizează pe Fedosei Mihail este eschivarea acestuia de la organele de urmărire penală în cadrul anchetării acestei cauze penale și necesitatea de a efectua investigații de căutare a acestuia.

Prin urmare, instanța de apel a statuat că scopul pedepsei penale, presupune conștientizarea de către infractor a celor săvârșite și reîncadrarea lui în activitatea societății, astfel încât el să fie convins că respectarea legii penale este o necesitate și că numai prin respectarea legii el va putea evita aplicarea și executarea altor pedepse. În atare circumstanțe, instanța de apel a considerat oportun de a exclude prevederile art. 90 Cod penal aplicate de către prima instanță în privința inculpatului, cu stabilirea unei pedepse privative de libertate sub formă de închisoare.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Ruslan Dobrioglo în numele inculpatului, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă achitarea inculpatului Fedosei Mihail, pe motiv că fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii.

Pentru a argumenta recursul declarat, recurentul a formulat următoarele motive:

- declarațiile părții vătămate Gasan Victor cât și a inculpatului Fedosei Mihail le consideră divergente, deoarece potrivit celor declarate de Gasan Victor anume Fedosei l-a maltratat fără careva motive, însă potrivit declarațiilor lui Fedosei, anume partea vătămată a inițiat cearta și a încercat să-l bată. Declarațiile inculpatului sunt confirmate de către cet. Gribineț Elena, martor ocular a celor întâmplate, care ieșind în scurt timp după Fedosei afară, a observat că el a căzut jos în urma loviturii lui Gasan după care ea a plecat în casă după ajutor;

- declarațiile martorilor Rusu Ala și Rusu Constantin, nu pot fi puse la baza unei hotărâri de condamnare, deoarece ei nu au fost martori oculari a celor întâmplate între cet. Gasan și Fedosei, iar în ședința de judecată ei au relatat versiunea lui Gasan bazată pe declarațiile acestuia;

- consideră că învinuirea înaintată lui Fedosei Mihail nu și-a găsit confirmare, deoarece atât prima instanță cât și instanța de apel au apreciat greșit circumstanțele cauzei, întrucât careva probe care ar confirma că Fedosei Mihail ar fi comis un act de huliganism de către acuzatorul de stat nu au fost administrate;

- instanța de apel a stabilit o pedeapsă mai aspră în baza caracteristicii eliberate de primăria or. Cimișlia, în baza căreia Fedosei Mihail se caracterizează ca o persoană în privința căreia la IP Cimișlia au parvenit mai multe cereri și plângeri din partea cetățenilor, însă, nici una din aceste plângeri nu au fost prezentate instanței de judecată;

- careva date că cet. Fedosei în momentul comiterii infracțiunii s-ar fi aflat în stare de ebrietate de către acuzatorul de stat nu au fost administrate.

7. Pe marginea recursului a prezentat referință procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție, care a solicitat respingerea acestuia cu menținerea deciziei.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Drept temei pentru recurs au fost invocate prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Din conținutul recursului declarat, Colegiul penal remarcă faptul că recurentul motivează lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii de huliganism prin prisma lipsei unui ansamblu de probe, care ar confirma cu certitudine că inculpatul a comis un act de huliganism, susținând că de fapt, partea vătămată Gasan Victor, a fost cel care a inițiat conflictul și l-a agresat pe Fedosei Mihail.

O atare poziție nu poate fi reținută ca fondată de către instanța de recurs, întrucât potrivit concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr. 50 D din 26.03.2015 la Gasan Victor au fost depistate leziuni corporale care se califică ca vătămare corporală ușoară (f.d. 18). Totodată, prin raportul de constatare medico-legală nr. 13 din 15.01.2015 la inculpatul Fedosei

Mihail careva leziuni corporale nu au fost depistate (f.d. 30). Aceste circumstanțe, denotă cu certitudine faptul că loviturile au fost aplicate anume de către inculpatul Fedosei Mihail părții vătămate Gasan Victor, căruia i s-a cauzat o vătămare ușoară, iar versiunea înaintată de apărătorul inculpatului constituie o modalitate de inducere în eroare a instanței de judecată, cu scopul de a se evita tragerea la răspundere penală a inculpatului Fedosei Mihail.

Concomitent, Colegiul penal reamintește că critica privind aprecierea incorectă a probelor administrate pe cauza dată, nu poate fi reținută de instanța de recurs, din motiv că un asemenea temei nu este prevăzut pentru a judeca cauza în ordine de recurs, iar procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, a cărei constatare este de competența instanțelor de fond.

Mai mult de atât, aprecierea probelor constituie un atribut exclusiv al instanțelor de fond, deci, instanța de recurs nu va examina alegațiile referitoare la greșita reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea încadrării juridice a faptelor săvârșite de Fedosei Mihail.

La acest capitol, este necesar de elucidat că fapta prejudiciabilă a infracțiunii de huliganism constă în acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de una din modalitățile indicate în norma de incriminare.

Prin acțiuni care încalcă ordinea publică se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

Totuși, important este modul public de săvârșire a huliganismului, ceea ce nu implică în mod obligatoriu și comiterea acestuia într-un loc public. Potrivit lit. c) și e) art. 131 Cod penal, fapta se consideră a fi săvârșită în public atunci când este comisă: într-un loc inaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută, dacă aceasta s-a produs față de două sau mai multe persoane; prin orice mijloace recurgând la care făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului.

La cele consemnate mai sus, Colegiul penal atestă că prin declarațiile martorilor Ciobanu Victor și Gribineț Elena, care au fost consecvente atât la faza urmăririi penale, cât și în ședințele de judecată ale instanțelor de fond, rezultă că martorul Gribineț Elena a ieșit afară din urma inculpatului și deci, a fost prezentă la încăierarea dintre inculpatul Fedosei Mihail și Gasan Victor (f.d. 198).

Împrejurarea dată, denotă faptul că încălcarea ordinii publice a fost comisă în mod public, adică în prezența a trei persoane, ceea ce este suficient pentru a constata semnul obligatoriu al laturii obiective a componenței de huliganism discutat mai sus.

Cît privește critica recurentului prin care susține că nu au fost administrate probe care ar dovedi starea de ebrietate a inculpatului, Colegiul penal constată că asemenea probe lipsesc la materialele cauzei, însă, reieșind din conținutul deciziei, rezultă că instanța de apel nu a stabilit careva circumstanțe agravante și atenuante la caz (f.d. 201), și prin urmare, starea de ebrietate reținută în descrierea faptei comise de inculpat, nu a contribuit în nici un mod la individualizarea pedepsei stabilite acestuia, nefiind necesar de a interveni în conținutul deciziei, în sensul casării acesteia.

Totodată, ce ține de argumentul avocatului Ruslan Dobrioglo invocat direct în recurs, prin care afirmă că acuzarea nu a administrat plîngerile cetățenilor în baza cărora Primăria or. Cimișlia a întocmit caracteristica inculpatului, instanța de recurs constată că, potrivit materialelor cauzei, caracteristica nominalizată a fost cercetată în ședința primei instanțe din 14.09.2015, pe marginea căreia nu au parvenit demersuri din partea apărării, deși, potrivit legislației procesual-penale partea adversă posedă un asemenea drept (f.d. 151). Prin urmare, ținînd cont de faptul că proba dată a fost administrată în prima instanță, iar recurentul nu a înaintat un demers asupra acesteia, ce ar viza necesitatea prezentării plîngerilor despre care se indică în prezentul recurs, Colegiul penal constată că omisiunea discutată cade în sarcina acestuia și nu poate fi reținută că fiind o încălcare a unui drept garantat, cu atît mai mult, nu poate fi interpretată în detrimentul actelor efectuate de instanțele de fond.

Așadar, făcînd o concluzie asupra celor expuse mai sus în raport cu argumentele invocate în recurs de către recurent, Colegiul penal remarcă faptul că eroare de drept invocată nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, soluția instanței de apel fiind în deplină concordanță cu circumstanțele cauzei și probele administrate în susținerea vinovăției inculpatului, care au fost descrise detaliat și argumentat în decizia adoptată, acceptate și de către instanța de recurs, care în totalitatea lor resping argumentele apărării privind lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile inculpatului.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs conchide asupra legalității și temeiniciei deciziei recurate, iar asupra recursului declarat se conchide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În corespundere cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ruslan Dobrioglo în numele inculpatului Fedosei Mihail împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui **Fedosei Mihail Constantin**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 mai 2016.

Președinte

Judecător

Judecător

Petru Ursache

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru